

**ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce: J. Z., zastoupený Mgr. Lilianou Vochalovou, advokátkou v Praha 2, nám. I. P. Pavlova 3, PSČ 120 00, proti žalovanému: Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 6. 2005, čj. OAM-141/LE-PA01-L07-2005, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 29. 9. 2005, čj. 48 Az 27/2005 - 22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.**
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Žalovanému se právo na náhradu řízení nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 6. 2005 nebyl žalobci udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákonů č. 2/2002 Sb. a č. 57/2005 Sb. Současně bylo rozhodnuto, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Žalobce toto rozhodnutí napadl žalobou u Krajského soudu v Praze, který žalobu rozsudkem ze dne 29. 9. 2005 zamítl. Krajský soud uvedl, že výpovědi žalobce o jeho aktivitách v hnutí Falun Gong a skutečnost, že on sám nebyl vystaven perzekuci, ukazuje na nepravděpodobnost toho, že žalobce byl ve stálé pozornosti čínských úřadů. Krajský soud se tedy ztotožnil se závěrem žalovaného o tom, že žalobce nesplnil podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Krajský soud dále uvedl, že skutečnost, že žalobce do České republiky přicestoval v roce 2002 a o azyl požádal až v roce 2005 po svém

zadržení a hrozícím vyhoštění, svědčí spíše o tom, že důvody k opuštění Číny byly ekonomického charakteru. Krajský soud se zabýval také tím, zda lze žalobci udělit azyl podle § 13 nebo 14 zákona o azylu a zda lze na žalobce vztáhnout překážku vycestování. Ve všech případech však své úvahy uzavřel negativně.

Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku kasační stížnost. Stěžovatel napadl rozsudek krajského soudu z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatel poukázal především na skutečnost, že se krajský soud nezabýval jeho námitkou týkající se procesního postupu žalovaného, zejm. tím, zda žalovaný vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci. V průběhu azylového řízení stěžovatel uvedl, že v Číně provozoval společně s svými rodiči cvičení Falun Gong a že roce 2002 byli stěžovateli rodiče právě z tohoto důvodu zatčeni a uvězněni. Poté rodiče již neviděl a na jaře roku 2002 se dozvěděl o otcově smrti ve vězení. Jelikož se i stěžovatel obával zatčení, odešel do jiné vesnice, kde se poté objevily zatykače s jeho jménem. Proto se rozhodl z Číny odejít. O azyl žádal proto, že byl pronásledován z důvodu náboženství, což je důvod uvedený v § 12 písm. b) zákona o azylu, nicméně žalovaný tento důvod nevzal v úvahu. Stěžovatel rovněž tvrdil, že žalovaný měl přihlídnout vedle oficiálních zpráv o situaci v Číně také ke zprávám nezávislých organizací dostupným např. na internetové adrese www.flghrwg.net, které pronásledování příslušníků hnutí Falun Gong dokládají. V případě návratu do Číny se stěžovatel obává podobného osudu, jaký stihl jeho rodiče.

Vzhledem k tomu, že krajský soud pouze konstatoval závěry, ke kterým dospěl žalovaný, namítl stěžovatel rovněž nepřezkoumatelnost jeho rozsudku spočívající v nedostatku důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Stěžovatel rovněž požádal, aby byl jeho kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí, tak i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Odkázal přitom na správní spis, zejm. na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení, a na vydané rozhodnutí. Žalovaný uvedl, že ačkoli se stěžovatel dovolává svých aktivit při cvičení Falun Gong, nebyl se správním řízením zjištěn žádný z důvodů taxativně vymezených v § 12 zákona o azylu. Podání kasační stížnosti považuje za účelové, jeho smysl spatřuje ve snaze stěžovatele legalizovat si pobyt na území České republiky. Žalovaný tedy navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Ze správního spisu vplynuly následující pro posouzení věci rozhodné skutečnosti: Žádost o udělení azylu stěžovatel podal dne 10. 2. 2005. Jako důvod své žádosti označil to, že rodiče cvičili Falun Gong, byli uvězněni a ve vězení spáchali sebevraždu. Poté začal být pronásledován z téhož důvodu i stěžovatel, proto utekl do jiné vesnice a poté i ze země. V pohovoru k žádosti stěžovatel pak uvedl, že Falun Gong cvičili oba rodiče a ve volném čase trochu cvičil i stěžovatel. Rodiče byli zatčeni a otec zemřel. V době zatýkání rodičů nebyl doma, od známých však věděl, že policie chtěla zatknout i jeho. Tito známí viděli

zatykače s jeho jménem na nástěnkách, sám tyto zatykače nikdy neviděl. Za smysl hnutí Falun Gong stěžovatel považuje pomáhání lidem a neublížení. Cílem Falun Gong je dostat se do ráje. O cvičení si myslí, že prospívá psychickému stavu člověka a je prospěšné i zdravé. Učení je pak předáváno prostřednictvím knih, z nichž některé četl, konkrétně od L. H. Podle knih cvičil i doma, nejprve s rodiči, pak sám. Do České republiky přijel asi na podzim roku 2002, cestoval přes Rusko, zde zůstal asi 2 měsíce a pak cestoval autem za pomoci převaděčů. V České republice pak pracoval na různých místech do doby zadržení.

Součástí správního spisu tvoří tyto listiny: Překlad vybraných částí bulletinu Ministerstva vnitra Velké Británie Revoluce kola – hnutí Falun Gong v Číně a v exilu, 2. vydání, a informace z databanky ČTK.

O stížních námitkách uvážil Nejvyšší správní soud následovně:

Stěžovatel v podané kasační stížnosti uplatnil důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Tohoto pochybení se krajský soud dle stěžovatele dopustil při hodnocení podmínek pro udělení azylu, nesprávně vyhodnotil otázku, zda se na stěžovatele vztahuje § 12 písm. b) zákona o azylu, resp. zda stěžovatel má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství. Nesprávné posouzení právní otázky přitom spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je vybrána nesprávná právní norma, popř. je sice vybrána správná právní norma, ale je nesprávně vyložena nebo aplikována.

Podle dovolaného ustanovení zákona o azylu bude azyl udělen, zjistí-li se, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Za pronásledování se pak ve smyslu ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

Situace stěžovatele tak, jak ji žalovanému vylíčil, neukazuje na odůvodněný strach z pronásledování z důvodu vyznávání zásad, na nichž je založeno v Číně zakázané hnutí Falun Gong. Ačkoli žalovaný stěžovateli poskytl (zejména v rámci vlastnoručně psaného prohlášení a pohovoru) dostatek prostoru, aby ozřejmil podstatu hnutí a svůj vztah k němu, byly jeho odpovědi velmi kusé. Ani ve svém souhrnu nevedly k závěru, že duchovní cvičení skutečně praktikuje a ztotožňuje se s myšlenkami a idejemi, na nichž je toto hnutí založeno. Nelze jistě trvat na odborném a detailním výkladu filozofie hnutí, avšak i od nezletilce (v době podání žádosti o azyl bylo stěžovateli 17 let) a člověka s základním vzděláním

Lze očekávat jistou, alespoň minimální povědomost o jeho základních zásadách a laický popis cvičení.

Vedle toho stěžovatel k nevěrohodnosti svých tvrzení přispěl také tím, že v jeho výpovědích jsou zřejmé nepřesnosti, resp. rozpory. Zatímco v žádosti o azyl (ve vlastnoručně psaném prohlášení) v souvislosti s údajnou smrtí svých rodičů stěžovatel uvedl, že ve vězení oba rodiče spáchali sebevraždu, při pohovoru již hovořil jen o smrti otce, aniž zmínil fakt, že šlo o sebevraždu. Smrt rodičů je přitom v životě člověka tak závažným momentem, že vyskytnou-li se v tvrzení ohledně tohoto momentu rozpory, navíc v průběhu pouhých tří měsíců, nelze pak k těmto výpovědím přistupovat jinak, než s jistou dávkou pochybností. Jelikož často není v možnostech žadatele o azyl prokázat svá tvrzení jiným způsobem než vlastní věrohodnou výpovědí, je právě srovnání skutečností jím uvedených v žádosti o azyl, vlastnoručně psaném prohlášení a v pohovoru významným měřítkem věrohodnosti stěžovatele.

Závěr, že v případě stěžovatele nelze usuzovat na odůvodněný strach z pronásledování ve smyslu výše citované definice, podporuje také to, že stěžovatel v zemi původu policií nikdy přímo kontaktován nebyl, zatykače na svoji osobu sám neviděl, údajnému zatčení stých rodičů rovněž nebyl přítomen. Všechny tyto informace se dozvídal od svých známých. Lze tedy konstatovat, že k přímému zásahu do jeho svobody nedošlo a obavy stěžovatele z možného pronásledování ze strany státních orgánů v zemi původu nebyly odůvodněné a vycházely pouze z jeho subjektivního vnímání vzniklé situace. Navíc stěžovatel své příslušenství k hnutí Falun Gong nijak veřejně neprojevoval; dle svých slov cvičil doma a věděli o tom pouze sousedé.

Podpůrně lze argumentovat i chováním stěžovatele na území České republiky před podáním žádosti o azyl. Stěžovatel vstoupil na území České republiky v roce 2002 a o azyl požádal až v únoru roku 2005 poté, co byl zadržen policií. Důvodně se přitom lze domnívat, že osoba skutečně státní mocí pronásledovaná využije první příležitosti dostat se pod ochranu jiného státu. Toto chování, kdy stěžovatel nelegálně překročil hranice České republiky, našel si zde práci, a až po roce a půl požádal o azyl, ukazuje spíše na jiné motivy, snahu legalizovat si pobyt v zemi, kterou si žadatel o azyl vybral pro svůj další život.

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že stěžovateli skutečně nesvědčil žádný z důvodů pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu a krajský soud postupoval správně, když dospěl k těmto závěrům.

Je však třeba ještě dodat, že poněkud sporné jsou závěry žalovaného postavené na tom, že stěžovatel neodpovídá demografické charakteristice typických vyznavačů Falun Gong. Žalovaný zde vychází z názoru politického poradce kanadského velvyslanectví, který ve své zjišťovací misi uvedl, že *„demografická charakteristika typických vyznavačů Falun Gong (starší, žijící ve městě, často chatrnějšího zdraví a převážně ženy) se neshoduje s charakteristikou většiny ilegálních imigrantů, kteří přijíždějí do Kanady na člunech“*. Takovou paušální argumentaci Nejvyšší správní

soud považuje za nepřijatelnou; nelze ji užívat ani podpůrně, neboť každý případ je třeba posuzovat individuálně a vždy je namístě hodnotit konkrétní okolnosti.

Dalším důvodem kasační stížnosti je důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytykanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit.

Ohledně této námitky Nejvyšší správní soud neshledal, že by skutková zjištění, z nichž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, neměla oporu ve spisech, nebo s nimi byla v rozporu. Naopak je toho názoru, že zjištění učiněná žalovaným vycházejí zejména ze skutečností, které sdělil sám stěžovatel. Nebylo rovněž zjištěno, že by při zjišťování skutkové podstaty byl žalovaným porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem a že by tato skutečnost mohla ovlivnit zákonnost rozhodnutí. Žalovaný musí umožnit žadateli o azyl sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení azylu za významné, avšak není jeho úkolem předestírat důvody, pro které je azyl obvykle poskytován. Tímto způsobem žalovaný v případě stěžovatele postupoval, přičemž ze spisu není patrné, a stěžovatel to ani netvrdí, že by byl jakýmkoliv způsobem v průběhu řízení o udělení azylu omezován při sdělení důvodů azylu, jež sám uplatňoval. Skutkový stav tak byl zjištěn řádně a přesně a důkazy, které si žalovaný opatřil, jsou pro posouzení daného případu dostačující.

Tvrzením stěžovatele o tom, že žalovaný měl jako podklad pro rozhodnutí použít kromě informací pocházejících od Ministerstva zahraničních věcí České republiky např. zprávy z internetové adresy <http://www.flghrwg.net>, se pak Nejvyšší správní soud nezabýval, protože jde o námitku nepřijatelnou, a to s ohledem na ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s., dle kterého je kasační stížnost nepřijatelná, opírá-li se o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač tak učinit mohl. Tuto námitku totiž stěžovatel v rámci žalobního řízení nevnesl.

Poslední důvod kasační stížnosti je vymezen v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.; stěžovatel tvrdí, že rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů rozhodnutí, protože krajský soud toliko konstatoval závěry žalovaného. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. 133/2004 Sb. NSS), založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody. Za takové vady lze považovat případy, kdy soud opřel rozhodovací důvody o skutečnosti v řízení nezjišťované, případně zjištěné v rozporu se zákonem, anebo případy, kdy není zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy byly v řízení provedeny. Podle názoru zdejšího soudu se krajský soud

v přezkoumávaném rozhodnutí vypořádal se všemi tvrzeními žalobce uvedenými v žalobě; z pouhé skutečnosti, že se krajský soud ve výsledku ztotožnil s právními názory žalovaného uvedenými v napadeném rozhodnutí, nelze dovozovat nepřezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. dán není.

Nejvyšší správní soud tedy zhodnotil všechny stížní námitky jako nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné jiné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

Vzhledem k § 78b odst. 1 zákona č. 325/1999 Sb., podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. února 2007

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu